

מסכת ידיים

פרק ד משנה ג

בו ביום אמרו, עמון ומואב, מה הן בשביעית. גזר רבי טרפון, מעשר עני. וגזר רבי אלעזר בן עזריה, מעשר שני. אמר רבי ישמעאל, אלעזר בן עזריה, עליו ראיה ללמד, שאמה מחמיר, שכל המחמיר, עליו ראיה ללמד. אמר לו רבי אלעזר בן עזריה, ישמעאל אחי, אני לא שניתני מסדר השנים, טרפון אחי שנה, ועליו ראיה ללמד. השיב רבי טרפון, מצרים חוץ לארץ, עמון ומואב חוץ לארץ, מה מצרים מעשר עני בשביעית, אף עמון ומואב מעשר עני בשביעית. השיב רבי אלעזר בן עזריה, בכל חוץ לארץ, עמון ומואב חוץ לארץ, מה בכל מעשר שני בשביעית, אף עמון ומואב מעשר שני בשביעית. אמר רבי טרפון, מצרים שהיא קרובה, עשאוה מעשר עני, שיהיו עניי ישראל נסמכים עליה בשביעית, אף עמון ומואב, שהם קרובים, נעשים מעשר עני, שיהיו עניי

יִשְׂרָאֵל נִסְמָכִים עָלֵיהֶם בַּשְּׁבִיעִית. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן
עֲזַרְיָה, הֲרִי אַתָּה כְּמִהְנוּ מָמוֹן, וְאִין אַתָּה אֶלָּא כַּמְפָּסִיד
נִפְשׁוֹת. קוֹבֵעַ אַתָּה אֶת הַשָּׁמַיִם מִלְּהוֹרִיד טַל וּמָטָר, שְׁנֹאֲמַר
(מִלֹּאכִי ג), הִיקָבַע אָדָם אֱלֹהִים כִּי אַתָּם קוֹבְעִים אֹתִי וְאַמְרָתֶם
בְּמָה קוֹבְעֵנוּךְ הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻעַ, הֲרִינִי
כִּמְשִׁיב עַל טְרַפּוֹן אַחִי, אֲבָל לֹא לְעִנְיָן דְּבָרִיו. מַצְרִים מַעֲשֵׂה
חֹדֶשׁ, וּבָבֶל מַעֲשֵׂה יָשׁוֹן, וְהַנְדּוֹן שְׁלִפְנִינוּ מַעֲשֵׂה חֹדֶשׁ. יְדוֹן
מַעֲשֵׂה חֹדֶשׁ מַמְעֲשֵׂה חֹדֶשׁ, וְאֵל יְדוֹן מַעֲשֵׂה חֹדֶשׁ מַמְעֲשֵׂה
יָשׁוֹן. מַצְרִים מַעֲשֵׂה זְקָנִים, וּבָבֶל מַעֲשֵׂה נְבִיאִים, וְהַנְדּוֹן
שְׁלִפְנִינוּ מַעֲשֵׂה זְקָנִים. יְדוֹן מַעֲשֵׂה זְקָנִים מַמְעֲשֵׂה זְקָנִים, וְאֵל
יְדוֹן מַעֲשֵׂה זְקָנִים מַמְעֲשֵׂה נְבִיאִים. נִמְנוּ וְגָמְרוּ, עֲמוֹן וּמוֹאָב
מַעֲשָׂרִין מַעֲשֵׂר עָנִי בַּשְּׁבִיעִית. וּכְשָׁבָא רַבִּי יוֹסִי בֶּן זֶרְמְסְקִית
אֶצֶל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּלוֹד, אָמַר לוֹ, מַה חֲדוּשׁ הָיָה לָכֶם בְּבֵית
הַמִּדְרָשׁ הַיּוֹם. אָמַר לוֹ, נִמְנוּ וְגָמְרוּ, עֲמוֹן וּמוֹאָב מַעֲשָׂרִים
מַעֲשֵׂר עָנִי בַּשְּׁבִיעִית. בָּכָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְאָמַר, סוּד ה' לִירָאִיו
וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם (תְּהִלִּים כה). צֵא וְאָמַר לָהֶם, אֵל תִּחְשׂוּ
לְמַנְיָנְכֶם. מִקְבֵּל אֲנִי מֵרַבּוֹן יוֹחֲנָן בֶּן זַכָּאִי, שִׁשְׁמַע מֵרַבּוֹ, וְרַבּוֹ
מֵרַבּוֹ עַד הִלָּכָה לְמִנְשָׁה מִסִּינִי, שֶׁעֲמוֹן וּמוֹאָב מַעֲשָׂרִין מַעֲשֵׂר
עָנִי בַּשְּׁבִיעִית:

